

**Ocena rozprawy doktorskiej Pani mgr. Renaty Drozdowskiej zatytułowanej:
„Symbioza kształtów - zależności form obuwnia z formami odzieży na wybranych
przykładach XX i XXI wieku.”, przygotowanej pod opieką promotorską Pani prof. Doroty
Sak, w związku ze wszczęciem przez Radę Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk
Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi postępowania o nadanie stopnia doktora
w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe.**

Podstawa prawna: § 6 pkt 1 i pkt 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2016 poz. 1586), w związku z art. 179 ust.2, ust. 3 pkt 2) lit. b) ustawy z dnia 03 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 30.08.2018r poz. 1669 z późn. zm.)

Pani Renata Drozdowska jest łodzianką. Atmosfera tego miast oraz klimaty rodzinne od najwcześniejszych lat miały wpływ na kształtowanie jej osobowości twórczej. Była w szczęśliwym położeniu decydowania o charakterze swojego wykształcenia, co nie jest łatwe, kiedy będąc tak młoda osobą ma się do wyboru tak wiele. Podejmowane decyzje były właściwe.

Bardzo dobra szkoła średnia (XLVI LO – Łódź) następnie wyższa uczenia – w tamtych latach Politechnika Radomska. Ukończenie studiów na Uniwersytecie Techniczno-Humanistycznym, Wydział Artystyczny w Radomiu zaowocowało kontynuacją zainteresowań zawodowych w bardzo szerokim zakresie związanych z produkcją branży obuwniczej.

BUT – konkretny przedmiot, który chroni i zdobi sylwetkę człowieka znany wszystkim od lapidarnej do bardzo wyspecjalizowanej formy, jest elementem całości zainteresowań twórczych i zawodowych Pani Renaty Drozdowskiej, tak w praktyce jak i w teorii. Rozpiętość jest duża lecz określona. Łączy doświadczenia plastyczne z designerskimi. W aspekcie wysokiej sztuki powstaje dzieło praktyczne. Dorobek zawodowy Pani Drozdowskiej to obiekty różne, można by sądzić, że dalekie od siebie.

Nagrodzona w Moskwie kolekcja „Rosyjski Ptak” nosi znamiona osobistej, a nawet unikatowej wypowiedzi, w której dominują elementy nietypowe – ptasie pióra, cekiny, sztuczne kamienie. Autorce bliskie jest takie projektowanie specjalistyczne w ścisłej współpracy ze specjalistami innych dziedzin.

Realizując temat „KALCEOTYCZNE zaopatrzenie w leczeniu dysfunkcji układu narządu ruchu” – byli to lekarze o specjalności medycznej – ortopeda oraz specjalistyczna firma „Dr PERNER” w Łodzi”. Z tak godnym zaangażowaniem przebiega długa lista jej dokonań zawodowych. Pracę zawodową rozpoczyna już od roku 2003 w firmie „Krzysztof Lasocki design”.

Wzory marek – LASOCKI, OSCAR TAYLOR, LORENZZO da PAZZI – odnoszą wielkie sukcesy, będąc prezentowane na wiodących wystawach branży obuwniczej, zarówno w kraju, jak i zagranicą.

Potwierdzają to kilkakrotne edycje na Targach Poznańskich, Targach Mody Styl – Kabo w Brnie, LEATHER & Shoes w Kijowie, MOSSHE – Moskwa.

Na te sukcesy składa się podejmowana praca w firmach obuwniczych: VISCONI, LIMKAROŃ.

Dziesięcioletni okres pracy etatowej zamyka się efektem produkcyjnym kilkuset wzorów obuwniczych. Praktyczne doświadczenie Pani Renata Drozdowska przenosi na teren doświadczeń naukowo-dydaktycznych. Na uniwersytecie Techniczno-Humanistycznym w Radomiu, na Wydziale Materiałoznawstwa, Technologii i Wzornictwa podejmuje pracę dydaktyczną. Łączy ją z doświadczeniami prowadzenia wykładów innych jednostkach uczelnianych, a także w realizowaniu autorskich kolekcji obuwniczych z kierunku prêt-à-porter.

Posiadanie kwalifikacji pedagogicznych (ukończona Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych w Łodzi) oraz zdobyty w przemyśle dorobek zawodowy, pozwoliły Pani Drozdowskiej na prowadzenie w formie wykładów i realizacji dydaktyki w tej dziedzinie (projektowanie, konstrukcja) w uczeniach wyższych – ASP ŁÓDŹ, WSSIP – ŁÓDŹ, WST – KATOWICE, UTH-RADOM.

Doświadczenia artystyczne to bardzo osobista forma pozyskiwania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin naszej egzystencji. Dając temu opis artysta wstępuje na tzw. teren twórczy. Takim terenem odnoszącym się do twórczości Pani Renaty Drozdowskiej są poszukiwania w obrębie rzeźby i malarstwa. Komponując te dwie przestrzenie określa swoją postawę artystyczną.

Formy przestrzenne, które są jej prezentacją twórczą są obuwiem często traktowanym jak praktyczny unikat, o ściśle współbrzmiających elementach funkcji, a jednocześnie sztuk czystych, inspirowanych, bywa, twórczością innych artystów.

Te działania z ogromnym powodzeniem doceniane są na prezentacjach wielu pokazów i wystaw indywidualnych lub zbiorowych. Są nagradzane, wprowadzane do produkcji, służą jako propozycje wzornicze.

Rozprawa doktorska Pani Renaty Drozdowskiej, opiera się na charakterystycznych elementach takich dzieł, które pozwalają śledzić zwykłe procesy sztuki projektowej odbiorcy profesjonalnemu lub przypadkowemu.

Nie jest to łatwe działanie dla tak wyspecjalizowanego tematu, który łączy w sobie wiele dziedzin z zakresu nauki, sztuki, rzemiosła.

Obrane przedsięwzięcie autorka określa jako pasję, która narastała już od kilku rodzinnych pokoleń. Stara się powiedzieć, że moda charakteryzuje się koniecznością częstych zmian. Moda nie musi być jednak jednym z tych elementów naszego życia, które nadałoby mu dość kłopotliwe odniesienie społeczne, a niektóre elementy np. nadprodukcja w pewnych warunkach mogą być z korzyścią ograniczone. Rozdziały rozprawy ujęte są w formie chronologicznych rozważań o realizowaniu założeń projektowych.

Rozdział pierwszy autorka rozpoczyna od poszukiwań historycznych przykładów, które są potwierdzeniem podejmowanych już podobnych rozwiązań. Wyrazistość tego zjawiska daje się zauważyć na początku XX wieku i trwa do chwili obecnej. Z nowin technicznych (przykład foto w tekście pracy) dowiadujemy się, że nowoczesne obuwie typu *snikers* będzie w stanie zmienić kolor w wybranym przez użytkownika momencie. Technologia ma być zintegrowana ze smartfonową aplikacją, w której wybrać będzie można dowolną część kolorów i deseń wierzchu.

Rozdział trzeci bardzo obszernie opisuje całość procesu projektowego. Określa jego zasady, możliwość ich zastosowań, drobiazgowo wyszczególnia elementy, materiały, kolory, faktury, detale kaletnicze, rzecz najważniejszą – mechanizm obsługi tego pomysłu, zasady kombinatoryczne, funkcjonowanie.

W zakończeniu mają miejsce reprodukcje prac, podsumowanie, obszerna bibliografia.

Rozdział ten jest najważniejszą częścią rozprawy. Jego tytuł brzmi: „Opis pracy projektowej”.

To jest część wyjaśniająca nowatorskość i naukowe rozwiązania bardzo osobistego odniesienia do doświadczeń zdobytych w pracy zawodowej. Poszukiwania najwłaściwszych rozwiązań na drodze laboratoryjnych eksperymentów, lecz także społecznych idei, społecznych może niebawem konieczności (odzysk, recykling).

Brzmi to nieco przygnębiająco. Lecz gdyby spojrzeć mocno wstecz to dochodzimy do wniosku, że jedynie człowiek potrzebuje tak częstych estetycznych zmian, trudno go zmusić do munduru. Nie leży to w osobowości człowieka, który pozbawiony jest piór, ubarwionej sierści, możliwości zmiany koloru skóry.

Opracowanie jest czytelnym opisem źródeł inspiracji i obiektów. Odbiorca zaczyna rozumieć, że stopa ludzka jako rzeźbiarska synteza jej formy musi być określona technicznie. W efekcie zmienia się w bardzo lapidarny element formy, czym jest ściśle określone antropometrycznie KOPYTO.

To kopyto ma mało do zaoferowania projektantowi i użytkownikowi. Są to jedynie: skłon, wysokość i kształt obcasa, czubek w żargonie tzw. miejsce na modę. Przy tak skromnych możliwościach pole efektów estetycznych jest bardzo małe. Różnorodność tak duża jest ukrywana przez estetyczne złudzenia, a leżą one w gestii i zręczności projektanta.

To jest etap, w którym Pani Drozdowska podejmuje naukowe wyzwanie, proponując odmienne spojrzenie na rozwijającą się masowość.

Rozwiązania te, w mojej opinii, są w stanie zaspokoić aż dwa obszary odbiorców. Jest to oferta dla producenta lub indywidualnego użytkownika.

Godny ryzyka jest efekt designerski i ekonomiczny przedstawionej kolekcji. Już tylko w tym fragmencie ukazuje się ogromna ilość bardzo atrakcyjnych propozycji, które wręcz w kalejdoskopowym efekcie co chwila mogą być nowe i nowe, porównywalne ze wspomnianym programem, na nasze żądanie, znajdującym się w pamięci smartfona.

I to zmierza o kolejnego etapu pracy, tj. korelacji z odzieżą. Obuwie to także ważny element stroju. Tak bardzo odpowiadający za efekt estetyczny całej sylwetki. Przekazując informację, która mówi o użytkowniku czy jest elegancji, zaniedbany, sportowy, czy wszak o czymś więcej – lekko odkrywając naszą psychikę.

Przykład przytacza autorka w **rozdziale pierwszym**, gdzie lata 70-te XX w., przynoszące bardzo mocne akcenty w ubiorze, stawiają na dodatki, zwłaszcza na obuwie.

Prototypy kolekcji powstawały metodą rzemieślniczą jak standardowe próby laboratoryjne, selekcionując co będzie do zaakceptowania.

Ciekawa jest statystyka tych doświadczeń. Przypuszczam jednak, że pełna wiedza tych propozycji będzie zmuszona oprzeć się jeszcze o psychosocjologię społeczną. Wnioski naukowe badań okazują się bardzo ciekawe, zwłaszcza z punktu porównań stanu z chwili obecnej z widmem nadprodukcji industrialnej rzeczywistości.

Do całości tekstu tej rozprawy doktorskiej dodać należy spostrzeżenie, które przekonany jestem pojawi się samo.

Praktyczna strona tych rozważań może być adekwatna dla każdego odbiorcy jak również dla każdego rodzaju obuwia (dzieci, panie, panowie, ogólne, specjalistyczne).

Popieram tę uwagę, spotykanym widokiem – chętnie noszonymi przez panów butami sportowymi – nie dla uprawiania sportu, jak i obuwem noszonym chętnie przez tychże w jaskrawoczerwonych kolorach, manifestując swoją obecność w modnych zjawiskach.

KONKLUZJA:

Pani Renata Drozdowska, przedstawiając swoją rozprawę doktorską opracowała temat w pełni oparty na naukowych poszukiwaniach. Niosą one odkrywcze i nowatorskie rozwiązania problemów, które sztuką swojego projektowania pragną nieco zagłuszyć industrialne przyspieszenie.

Rozważania projektowe włączyła w światowy obszar podobnego reagowania w tak ważnych kwestiach jak: industrialny przerost, nadprodukcja , przesyt, skuteczność sukcesów za cenę destrukcji (raport KLUB RZYMSKI – LONDYN 1991).

Praca oparta jest na podobnych próbach naukowych doświadczeń. Tylko takie efekty i ich wnioski uznawane są za wiarygodne, a przedstawiona rozprawa w pełni uzasadnia swój naukowy charakter na etapie pracy doktorskiej. Jej myśl projektowa może spotkać już nie tak odległą przyszłość realizacyjną a autorka w pełni zasługuje na przyznanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuk.

Prof. uczelni Szkoła Wyższa
VIA MODA w Warszawie
dr hab. Zygmunt Laskowski

